

Dosarul nr. 3r-369/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici

DECIZIE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Valeriu Mitrofan,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului,

împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea apelantului Valeriu Mitrofan privind repunerea în termen și s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ,

constată :

La data de 07 august 2019 Valeriu Mitrofan s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții”, solicitând constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului.

Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului moral cauzat ca fiind neîntemeiată.

La 02 august 2021 Valeriu Mitrofan s-a adresat Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani cu o cerere, prin care a solicitat eliberarea hotărârii motivate. (f.d. 223-224, vol. I)

La data de 15 septembrie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa părților, prin poșta electronică, copia hotărârii motivate. (f.d. 234, vol. I)

La data de 04 octombrie 2021 Valeriu Mitrofan a contestat cu apel hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani. Totodată, a solicitat „emiterea unei încheieri, prin care să fie dispusă repunerea pe rol a acțiunii”.

Prin încheierea din 02 noiembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău s-a respins

cererea apelantului Valeriu Mitrofan privind repunerea în termen ca fiind neîntemeiată. S-a declarat inadmisibil apelul depus de către Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, iar instanța a refuzat repunerea în termen. (f.d. 115-118, vol. II)

La 21 noiembrie 2021 Valeriu Mitrofan a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel a cererii de apel. (f.d. 127-159, vol. II)

În motivarea recursului Valeriu Mitrofan a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, deoarece la data de 02 august 2021 a depus apel nemotivat, fapt confirmat prin extrasul de pe e-mail valeriu.mitrofan@mail.ru, iar motivul pentru care nu a fost anexat la materialele cauzei nu-l cunoaște.

Recurentul consideră că prin soluția instanței de apel privind declararea ca fiind inadmisibilă a cererii de apel i s-a încălcat dreptul său de a se expune asupra circumstanțelor cauzei, iar instanța nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat circumstanțele cauzei prin prisma normelor legale aplicabile la caz.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 02 noiembrie 2021 și notificată recurentului Valeriu Mitrofan la 08 noiembrie 2021 prin poșta electronică la adresa valeriu.mitrofan@mail.ru. (f.d. 119, vol. II)

Astfel, recursul depus de către Valeriu Mitrofan la data de 21 noiembrie 2021 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) din Codul administrativ apelul se depune la instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată, transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului

se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Astfel, din actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului moral cauzat ca fiind neîntemeiată.

La 02 august 2021 Valeriu Mitrofan s-a adresat Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani cu o cerere, prin care a solicitat eliberarea hotărârii motivate. (f.d. 223-224, vol. I)

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la data de 15 septembrie 2021 a expediat în adresa părților, prin poșta electronică, copia hotărârii motivate.

La data de 04 octombrie 2021 Valeriu Mitrofan a contestat cu apel hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, totodată solicitând repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea din 02 noiembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantului Valeriu Mitrofan privind repunerea în termen ca fiind neîntemeiată. S-a declarat inadmisibil apelul depus de către Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, iar instanța a refuzat repunerea în termen.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 236 alin. (1) din Cod administrativ.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului administrativ, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de depunere a cererii de apel.

Instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului moral, a fost pronunțat la 15 iulie 2021.

Prin urmare, în speță termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 16 iulie 2021, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 16 august 2021, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel a fost depusă de către Valeriu Mitrofan abia la 04 octombrie 2021 (f.d. 1-107, vol. II), fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

La caz se menționează că deși dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa recurentului, acest fapt nu influențează termenul legal de depunere a apelului, or, prin lege Valeriu Mitrofan era obligat să respecte termenul de contestare de 30 zile

pentru declararea apelului, calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, apreciind condițiile de depunere a cererii de apel, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul a fost depus de către Valeriu Mitrofan în afara termenului stabilit de lege.

Conform art. 65 din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care o persoană, din motive independente de voința ei nu a putut respecta un termen legal.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

În acest contest, instanța de recurs subliniază că recurentul-apelantul Valeriu Mitrofan a cunoscut despre pronunțarea dispozitivului hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, ori acest fapt se confirmă prin cererea de expediere a hotărârii motivate nr. 3-937/2020 depusă la data de 02 august 2021. (f.d. 223-224, vol. I)

Valeriu Mitrofan, solicitând repunerea în termen a apelului nu a probat că nerespectarea termenului legal de depunere a apelului a avut loc din motive independente de voința sa.

Recurentul a indicat în cererea de recurs că la data de 02 august 2021 a expediat la prima instanță, prin poșta electronică jrc.@justice.md, apelul nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani emisă în cauza de contencios administrativ nr. 3-937/2020, însă din motive necunoscute de acesta colaboratorii instanței de judecată nu l-au anexat la materialele dosarului.

Totodată, pentru a demonstra depunerea apelului nemotivat Valeriu Mitrofan a prezentat extrasul din poșta electronică și apelul nemotivat. Din analiza probelor anexate de către recurent, rezultă că prin apelul nemotivat expediat la poșta electronică jrc.@justice.md acesta contestă un alt act judecătoresc emis de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 15 iulie 2021 în cauza de contencios administrativ nr. 3-1129/2020.

În această ordine de idei, Colegiul consideră că argumentul invocat de către recurentul Valeriu Mitrofan precum că, la data de 02 august 2021 a depus apel nemotivat, nu poate fi reținut, deoarece nu a prezentat probe concludente în acest sens.

Prin urmare, recurentul, fiind și reclamant, urma să depună diligența necesară, să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și să conteste în termen legal hotărârea instanței de fond, fapt însă, ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea

unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prin depunerea apelului la 04 octombrie 2021 recurentul Valeriu Mitrofan nu a respectat termenul legal de declarare a apelului, și atrage declararea apelului ca fiind inadmisibil.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă, regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acestea a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de către Valeriu Mitrofan, precum și a refuzat repunerea în termen a cererii de apel, deoarece ultimul a prezentat apelul după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ și nu a invocat motivele plauzibile pentru repunerea în termen.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele, invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele

de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul depus de către Valeriu Mitrofan.

Se menține încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh